

Vilafort

Muntanyola

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Zona de la Vall- Urbanització de Subirana
Emplaçament Pista Urbanització Sobirana, per La Vinyota i cap a la Rovira. 08505 Muntanyola.

Coordenades:

Latitud: 41.8575
Longitud: 2.15921
UTM Est (X): 430212
UTM Nord (Y): 4634297

Classificació

Número de fitxa 08129-90
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle XII-XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Presenta mal estat
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A00035
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dv., 20/10/2006 - 02:00

Descripció

Masia formada per un edifici civil de planta quadrada de grans dimensions i les diverses dependències agrícoles i ramaderes. Aquesta construcció presenta un cos de planta rectangular amb diversos cossos annexes. La coberta del mas és a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana orientada a migdia, i l'estructura completa consta de planta, primer pis i golfes. El sistema arquitectònic utilitzat es centra en la construcció de murs de pedra basta de calcària unida amb morter de calç i les obertures són llindes de pedra picada i parcialment arrebossada, sense massa elements decoratius. La façana sud d'aquest edifici civil presenta un portal d'arc apuntat i es troba flanquejat per dues finestres amb reixes de forja a la planta baixa, tres balcons (el central amb la llinda datada i dibuixada) al primer pis i tres portals. Aquests portals es troben parcialment tapiats formant finestres, el central amb arc rebaixat i motllurat amb el cap d'un monjo i una monja esculpturats, de gran valor arquitectònic. Al primer pis el ràfec és de teules, i sobre el carener hi ha un carreu datat i coronat amb una creu de ferro. La façana nord presenta dues finestres a la planta i cinc al primer pis (la central amb inscripció a la llinda i ampit motllurat) i dos contraforts. La coberta, ja esmentada, presenta una cobertura de bigues, llates, rajoleta i teula aràbiga. Les diverses reformes del mas es donaren per la façana est, on es poden apreciar dues ampliacions, la primera de les quals segueix la simetria de la façana principal, i una segona que forma un cobert acabat amb material constructiu contemporani i de funcions diverses. A l'altra banda l'annex és utilitzat com a cuina. Ambdues façanes est i oest presenten adossats diversos coberts de totxana i uralita de construcció recent amb funcions de magatzem agrícola i estables per al bestiar.

Història

El nom Vilafort apareix documentat per primer cop a Muntanyola en un document de 1198, on es detallen les afrontacions del Castell de Muntanyola i s'esmenta aquest mas amb aquest topònim. Tot i això, bona part de la documentació escrita sobre el mas serà de l'època moderna. Aquesta casa forta, com el seu nom indica, apareix junt a 9 masos més en el fogatge 6 octubre de 1553, on es documenta com a cap de casa de la parròquia de Sant Quirze un tal Pau Vilafort. Aquesta família seria la propietària del mas com ho seran fins mitjan època moderna. Aquesta construcció va patir diverses ampliacions i reformes evidenciades en la varietat dels paraments exteriors dels seus murs. A la primera construcció de planta rectangular s'hi afegiran altres cossos, de dimensions més reduïdes. El paper d'aquesta família junt a la de Tresserres fou cabdal en el desenvolupament del límit de Muntanyola i la seva relació amb els masos del terme municipal de Collsuspina, i aquest fet s'evidencia en el paper dinamitzador del mateix mas en la reconstrucció de la veïna església de Sant Cugat de Gavadons (Collsuspina) en època moderna. El mas Vilafort constava de 5 quarteres i 6/24 d'un altre repartides en 6 quarteres i 6/24 de sembradura (de diversa qualitat), 4/24 de quartera d'horta, 6/24 de quartera de fruiters, 6/24 de quartera de boïga, 12 i 8/24 quarteres de bosc, 16 quarteres de pastura i 6 quarteres de rocals. Termeneja a llevant i migdia amb el terme de Tona a ponent amb el mas Tresserra i a tramuntana amb el mas Vilavendrell. En el cadastre del 1767 el propietari era Domingo Postius, del mas Postius.

Bibliografia

BRUNELLS, I. (1999). Cadastre 1767. Revista trimestral n. 18. setembre 1999. Ajuntament de Muntanyola. Muntanyola: 7. PLADELASALA, J. (1953). "La parròquia de Muntanyola" a Ausa vol 1, n.4. Vic: 153-157. Fogatges de 1497 i 1553.

